

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๗

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

(๑)	โอ้อวอินทรชิตของบิดร ยิ่งในสุริยวงศ์พงศ์ยักษ	เลื่องชื่อลือชจรทั้งไตรจักร ฤมาแพ่ปรปักษ์ปัจจามิตร
(๒)	เสียแรงเป็นวงศ์พรหมา อานาภาพปราบได้ทั่วทิศ	รอบรู้วิชาครุสัทธี ฤแพ่ฤทธิมนุญย์เดินดิน
(๓)	ได้ความอภัยสอดสู ที่น้อรริราชไพริน	แก้หมูไตรโลกทั้งสิ้น จะดูหมิ่นอีกฮักฮังการ
(๔)	อนิจจาเสียน้องแล้วมีหน้า จะได้ใครต่างใจต่างตา	มาซ้ำเสียลูกรักเสนาหา อสุราร่ำพลางทางโคก

รามเกียรติ์, พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

๑. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. อินทรชิตรบแพ่มนุญย์

ข. อินทรชิตสูญเสียน้องในการรบ

ค. อินทรชิตชำนาญในการใช้ศร

ง. อินทรชิตสืบเชื้อสายจากพรหม

๒. น้ำเสียงของตัวละครในบทอ่านที่ (๒) ตรงกับข้อใด

ก. ตัดพ้อ

ข. ตำหนิ

ค. เสียดี

ง. ประชดประชัน

๓. ข้อใดคือสาเหตุที่ทำให้ตัวละครในบทอ่านรู้สึก “ได้ความอภัยสอดสู แก่หมูไตรโลกทั้งสิ้น”

ก. ลูกพ่ายแพ่มนุญย์ในการรบ

ข. ลูกถูกมนุญย์ฆ่าตายในการรบ

ค. ลูกถูกมนุญย์ทำให้อับอายในการรบ

ง. ลูกพ่ายแพ้ศรวิเศษของมนุญย์ในการรบ

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

(๑)	ปลาร้าพันห่อด้วย ใบก็เหม็นคาวปลา คือคนหมู่ไปหา ได้แต่ร้ายร้ายฟุ้ง	ใบคา คละคลุ้ง คบเพื่อน พาลนา เพื่องให้เสียพงศ์
(๒)	คนพาลผู้บาปแท้ ไปสู่หาบัณฑิต ฟังธรรมอยู่เนืองนิตย์ คือจวกตักเข้า	ทูลจิต คำเข้า บ่ทราบ ใจนา ห่อนรู้สแกง

โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร

๔. บทอ่านข้างต้นให้ความสำคัญเรื่องใดมากที่สุด

ก. การเรียนรู้

ค. การเลือกคบคน

ข. การทำงานกับผู้อื่น

ง. การดำรงชีวิต

๕. บทอ่านข้างต้น ข้อใดแสดงความสัมพันธ์ของคำได้ถูกต้อง

ก. จวัค-บัณฑิต

ค. ปลาร้า-เพื่อนพาล

ข. ใบคา-บัณฑิต

ง. รสแกง-เพื่อนพาล

๖. ข้อใดตรงกับบทอ่านที่ (๒)

ก. คนพาลไม่ควรอยู่ใกล้ชิดคนดี

ค. คนพาลเปลี่ยนแปลงตนได้ยาก

ข. คนพาลปรับปรุงตัวเป็นคนดีได้

ง. คนพาลควรอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

(๑) เจ้าसानนคนฉลาดเฉลียวตอบ	พอคิดชอบอย่างนี้ดีหนักหนา
พื้ได้ครูเรียนรู้ตำรา	จะจับยามสามตาให้แน่นอน
(๒) แล้วนับวันนั่งนั่งตั้งสติ	ตามลัทธิเรียนรู้ที่ครูสอน
ทั้งลมจันทกาลาพยากรณ์	เห็นแน่นอนแม่นยำแล้วทำนาย
(๓) อย่าครวญคร่ำรำพึงถึงพระพื้	มีสตรีพาไปดั่งใจหมาย
เขาอุปถัมภ์ค้าช้อยู่สบาย	พอเคราะห์คล้ายเห็นจะพบประสบกัน
(๔) อยู่ข้างทิศอาคเนย์ทะเลลึก	พระอย่านึกแหยงว่าจะอาสัญ
เรารีบเร่งออกเรือเผื่อจะทัน	แล้วพากันลงมาเกดราภ
(๕) ถอนสมอช่อใบขึ้นใส่เสา	จัดให้เจ้าโมราเป็นต้นหน
หน่อกษัตริย์สองพราหมณ์เป็นสามคน	ขึ้นนั่งบนบาทสี่ด้วยปริดา

พระอภัยมณี, สุนทรภู่

๗. ข้อใดสัมพันธ์กับบทอ่าน

ก. เตือนสติให้ใช้ชีวิตที่ครูสอน

ค. ช่วยเหลือให้พระพื้ได้อย่างสบาย

ข. ปลอบใจให้คลายความทุกข์โศก

ง. ปลุกใจให้ออกเรือตามหาพระพื้

๘. คำพูดของसानนในบทอ่านสะท้อนความรู้สึกในข้อใด

ก. สุขใจ

ค. ภูมิใจ

ข. ชื่นใจ

ง. มั่นใจ

๙. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. สานนและโมราเป็นเพื่อนของพระพื้และหน่อกษัตริย์

ข. พระพื้ของหน่อกษัตริย์เดินทางไปทางเรือในทิศอาคเนย์

ค. หน่อกษัตริย์จะพบกับพระพื้อีกครั้งหลังจากพระพื้หมดเคราะห์

ง. โมราและसानนร่วมเดินทางกับหน่อกษัตริย์เพราะต้องการพบพระพื้

๑๐. คำว่า “สามคน” ในบทที่ (๕) หมายถึงบุคคลในข้อใด

ก. โมรา สานน ครู

ค. หน่อกษัตริย์ พระพื้ ครู

ข. โมรา สานน พระพื้

ง. หน่อกษัตริย์ สานน โมรา

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

“เอลนีโญ” เป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้เกิดฝนตกหนักในตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ และเกิดความแห้งแล้ง อากาศร้อนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศไทย ในขณะที่ “ลานีญา” เป็นปรากฏการณ์ชั่วคราวข้ามกับเอลนีโญ คือ ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งในตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ และเกิดฝนตกหนักในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศไทยด้วย การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก (Climate Change) หรือ “สภาวะโลกรวน” เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม การช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้มากที่สุด จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยให้มนุษย์และสรรพสิ่งต่าง ๆ สามารถดำรงชีวิตอยู่ต่อไปได้ในอนาคต

เรียบเรียงจาก https://www.gistda.or.th/news_view.php?n_id=3306&lang=TH
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

๑๑. ข้อใด**ไม่ได้**กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. สาเหตุของสภาวะโลกรวน	ข. ความหมายของสภาวะโลกรวน
ค. วิธีการแก้ไขปัญหาของสภาวะโลกรวน	ง. ตัวอย่างปรากฏการณ์ของสภาวะโลกรวน

๑๒. บทอ่านข้างต้น ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**

- ก. ผลกระทบจากเอลนีโญทำให้ไทยมีสภาพอากาศร้อนและแห้งแล้ง
ข. มนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศโลก
ค. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์จะช่วยทำให้สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ สามารถดำรงชีวิตอยู่ต่อไปได้
ง. ลานีญาเป็นปรากฏการณ์ที่ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้งและฝนตกหนักสลับกันในภูมิภาคเดียวกัน

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๕

(๑) วันเบาหวานโลก ตรงกับวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ของทุกปี สถิติผู้ป่วยโรคเบาหวานเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ
(๒) การบริโภคน้ำตาลตั้งแต่วัยเด็กที่มากเกินไปจะส่งผลต่อการบริโภคน้ำตาลหรือของหวานเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่
(๓) สำหรับวัยรุ่นไม่ควรบริโภคน้ำตาลเกิน ๖ ช้อนชา หรือ ๒๔ กรัม โดยคำนึงถึงสุขภาพและโรคประจำตัวของแต่ละคน (๔) การลดบริโภคน้ำตาล เริ่มจากการเติมน้ำตาลในอาหารและเครื่องดื่ม ใช้สูตรหวานน้อย ลดการดื่มเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูงและเพิ่มการออกกำลังกาย เพื่อช่วยให้เกิดการเผาผลาญน้ำตาลส่วนเกินได้อีกด้วย

เรียบเรียงจาก <https://www.gj.mahidol.ac.th/main/knowledge-2/sweet/>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

๑๓. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายของบทอ่าน

ก. อธิบายและแสดงสาเหตุ	ข. อธิบายและให้คำแนะนำ
ค. ให้ความรู้และแสดงสาเหตุ	ง. ให้ความรู้และให้คำแนะนำ

๑๔. บทอ่านข้างต้น ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**

- ก. การดื่มเครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูงมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน
ข. การบริโภคน้ำตาลในแต่ละวันต้องคำนึงถึงอายุและเพศของแต่ละคน
ค. การบริโภคน้ำตาลมากเกินไปจะส่งผลให้เป็นโรคเบาหวานได้
ง. การออกกำลังกายจะช่วยเผาผลาญน้ำตาลที่อยู่ในร่างกายมากเกินไปจนเป็นอันตรายได้

๑๕. ข้อความที่ (๓) เป็นข้อความลักษณะใด

ก. แสดงเหตุผล	ข. ให้ข้อเท็จจริง
ค. โต้แย้งความเชื่อ	ง. แสดงความคิดเห็น

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๑๖-๑๗

3 กรกฎาคม ของทุกปีเป็น
วันปลอดถุงพลาสติกสากล
International Plastic Bag Free Day

วันปลอดถุงพลาสติกสากลกำหนดขึ้นโดย
องค์กร Plastic Bag Free World ซึ่งก่อตั้งขึ้น
จากความร่วมมือขององค์กรเพื่อสิ่งแวดล้อม
หลายแห่งทั่วโลก เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนัก
ถึงผลกระทบของการใช้ถุงพลาสติกที่มีวัน
ก็ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

คนไทย 1 คน ใช้ถุงพลาสติกเฉลี่ย
8 ใบต่อวัน
คนไทยใช้ถุงพลาสติกเฉลี่ย คนละ 8 ใบต่อวัน
หากนำถุงพลาสติกทั้งหมดที่คนไทยใช้ใน 1 ปี
มาเรียงต่อกัน สามารถพินรอบโลกได้ 4 รอบ

160,300 km

7 วิธีลดถุงพลาสติก

- 1 ปฏิเสธถุงพลาสติก
- 2 พกตะกร้าหรือถุงผ้า
- 3 พกปั่นไคหรือกล่องข้าว
- 4 พกแก้วหรือกระบอกน้ำ
- 5 ใช้ผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ
- 6 คิดแยกขยะก่อนทิ้ง
- 7 ใช้ถุงพลาสติกซ้ำ

ลดใช้พลาสติก... คุณเองก็ทำได้
"คุณภาพสิ่งแวดล้อม คือ คุณภาพชีวิต"

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
www.deqp.go.th

"คุณภาพสิ่งแวดล้อม คือ คุณภาพชีวิต"

f deqpth @deqp Green Thailand Deqp_Thailand

๑๖. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทอ่านนี้

- ก. แนะนำวิธีง่าย ๆ เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก
- ข. ให้ความรู้เกี่ยวกับวันปลอดถุงพลาสติกสากล
- ค. เชิญชวนให้ใช้ถุงพลาสติกในชีวิตประจำวันให้น้อยลง
- ง. ตำหนิตที่คนไทยใช้ถุงพลาสติกเฉลี่ยต่อวันในปริมาณมาก

๑๗. จากบทอ่านนี้ ข้อใดสรุป**ไม่ถูกต้อง**

- ก. โลกมีขนาดเส้นรอบวงน้อยกว่า ๑๖๐,๓๐๐ กิโลเมตร
- ข. การปฏิเสธถุงพลาสติกเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการลดถุงพลาสติก
- ค. ปัญหาการใช้ถุงพลาสติกปริมาณมากควรได้รับการแก้ไขโดยเร็ว
- ง. ปัจจุบันขยะจากถุงพลาสติกยังคงเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข

๑๘. ข้อใดปรากฏในบทอ่านนี้

ก. ปริมาณขยะพลาสติกที่ถูกกำจัด

ค. แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก

ข. ผลกระทบที่เกิดจากขยะพลาสติก

ง. ความสำคัญของการจัดการขยะพลาสติก

๑๙. ข้อใดเป็นข้อมูลสำคัญของบทอ่าน

ก. การกำจัดขยะพลาสติกในปัจจุบันมี ๓ วิธี

ค. การลดปริมาณขยะพลาสติกเป็นหน้าที่ของทุกคน

ข. เราสามารถทำให้ขยะพลาสติกลดน้อยลงได้

ง. พลาสติกที่ผลิตออกมาทั่วโลกกลายเป็นขยะมากกว่าครึ่ง

๒๐. คำขวัญในข้อใดไม่สอดคล้องกับบทอ่าน

ก. เลือกใช้ถุงผ้า ลดพึ่งพาถุงพลาสติก

ค. คัดแยกสัณนิท ก่อนทิ้งขยะพลาสติก

ข. ถุงพลาสติกไม่เก้ เทจจริงต้องใช้ใบตอง

ง. พลาสติกมีอันตราย รีบทำลายลงบ่อขยะ

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การอ่านกับการเรียนรู้” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที